

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTRAS IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS**

**Į S A K Y M A S
DĖL ŠILUMOS ŪKIO SPECIALIŲJŲ PLANŲ RENGIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2004 m. sausio 16 d. Nr. 4-13/D1-28
Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo (Žin., 2003, Nr. [51-2254](#)) 7 straipsnio 2 dalimi ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2000, Nr. [92-2881](#)) 14 straipsnio 1 dalimi,

t v i r t i n a m e Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisykles (pridedama).

ŪKIO MINISTRAS

PETRAS ČĖSNA

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2004 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 4-13/D1-28

ŠILUMOS ŪKIO SPECIALIŲJŲ PLANŲ RENGIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1 Šios Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja savivaldybės teritorijos ar jos dalių šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo, derinimo ir tvirtinimo tvarką, taip pat šilumos ūkio planavimo proceso dalyvių tarpusavio santykius šio proceso metu.

2. Taisyklės privalomos planavimo organizatoriams, rengėjams, planavimo sprendinius derinančioms, tvirtinančioms ir teritorijų planavimo priežiūrą vykdančioms institucijoms, fiziniams ir juridiniams asmenims, dalyvaujantiems šilumos ūkio specialiojo planavimo procese.

3. Šilumos ūkio specialusis planas (toliau – Planas) gali būti savarankiškas savivaldybės specialiojo planavimo dokumentas arba savivaldybių teritorijų (jų dalių – miestų, miestelių) bendrųjų planų sudėtinė dalis.

4. Valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą – Plano rengimo, derinimo ir viešo svarstymo procedūrų kontrolę, tikrinimą, ar Plano sprendiniai atitinka Teritorijų planavimo įstatymo ir šių Taisyklių reikalavimus, – vykdo apskrities viršininkas.

II. NUORODOS

5. Taisyklėse pateikiamos nuorodos į šiuos teisės aktus:

5.1. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymą (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2000 Nr. 92-2881);

5.2. Lietuvos Respublikos statybos įstatymą (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#));

5.3. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymą (Žin., 2003, Nr. [51-2254](#));

5.4. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymą (Žin., 2002, Nr. [56-2224](#));

5.5. Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymą (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#));

5.6. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą (Žin., 1994, Nr. [55-1049](#); 2000, Nr. [91-2832](#));

5.7. Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2000, Nr. [39-1092](#));

5.8. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą (Žin., 1996, Nr. [84-2000](#); 2002, Nr. [118-5296](#));

5.9. Lietuvos Respublikos valstybės registrų įstatymą (Žin., 1996, Nr. [86-2043](#));

5.10. Nacionalinę energetikos strategiją, patvirtinę Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 10 d. nutarimu Nr. IX-1130 (Žin., 2002, Nr. [99-4397](#));

5.11. Specialiojo planavimo dokumentų rengimo, derinimo ir tvirtinimo bendrąsias taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1998 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. 211 (Žin., 1998, Nr. [97-2693](#));

5.12. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo registro nuostatus ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo duomenų bankų nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 19 d. nutarimu Nr. 721 (Žin., 1996, Nr. [60-1417](#));

5.13. Teritorijų planavimo dokumentų registravimo teritorijų planavimo dokumentų registre tvarką, patvirtinę Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. liepos 31 d. įsakymu Nr. 323 (Žin., 2000, Nr. [76-2307](#));

5.14. Teritorijų planavimo dokumentų projektų svarstymo su visuomene nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. 1079 (Žin., 1996, Nr. [90-2099](#));

5.15. Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. 370 (Žin., 1997, Nr. [34-851](#));

5.16. Teritorijų planavimo dokumentams rengti sąlygų parengimo ir išdavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministerijos 1996 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. 170 (Žin., 1997, Nr. [4-64](#));

5.17. Laikinąjį detaliųjų planų sprendiniais nustatomo teritorijos tvarkymo režimo reglamentą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. 402 (Žin., 1999, Nr. [109-3198](#));

5.18. statybos techninį reglamentą STR 1.02.06:2002 „Teritorijų planavimo ir statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų kvalifikaciniai reikalavimai ir atestavimas“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 213 (Žin., 2002, Nr. [54-2152](#));

5.19. Teritorijų planavimo darbų kainos skaičiavimo metodikos bendrąsias nuostatas, patvirtintas Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministerijos 1996 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. 63 (Žin., 1996, Nr. [49-1192](#); 2001, Nr. [19-613](#));

5.20. Šilumos vartotojų įrenginių atjungimo nuo šilumos tiekimo sistemų ekonominio įvertinimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2003 m. rugpjūčio 7 d. įsakymu Nr. 4-301 (Žin., 2003, Nr. 81(1)-3716).

III. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

6. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Aprūpinimo šiluma reglamentas – galimi šilumos vartotojų teritorijų (zonų) aprūpinimo šiluma būdai (centralizuotai tiekiamos šilumos sistemos ir (arba) vietinės šildymo sistemos) bei naudotinos kuro ir energijos rūšys šilumos gamybai, įvertinant šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros plėtrą.

Šilumos ūkio inžinerinė infrastruktūra – inžineriniai statiniai, skirti vartotojų šilumos poreikiams tenkinti.

Šilumos vartotojų teritorija (zona) – tai užstatyta ar užstatoma planuojamos teritorijos dalis, kuriai nustatomas aprūpinimo šiluma reglamentas.

7. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Statybos įstatyme, Energetikos įstatyme, Šilumos ūkio įstatyme, Aplinkos oro apsaugos įstatyme ir Vietos savivaldos įstatyme [5.1; 5.2; 5.3; 5.4; 5.5; 5.6] apibrėžtas sąvokas.

IV. ŠILUMOS ŪKIO SPECIALIOJO PLANAVIMO TIKSLAI IR OBJEKTAS

8. Šilumos ūkio specialiojo planavimo (toliau – Planavimas) tikslai yra šie:

8.1. suformuoti ilgalaikės savivaldybės šilumos ūkio modernizavimo ir plėtros kryptis, siekiant užtikrinti saugų ir patikimą šilumos tiekimą vartotojams mažiausiomis sąnaudomis bei neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai pagal teisės akto [5.10] nuostatas;

8.2. suderinti valstybės, savivaldybės, energetikos įmonių, fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus aprūpinant vartotojus šiluma ir energijos išteklių šilumos gamybai;

8.3. reglamentuoti aprūpinimo šiluma būdus ir (arba) naudotinas kuro bei energijos rūšis šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose (zonose) (toliau – Zonos).

9. Planavimo objektas yra savivaldybės teritorija ar jos dalys su vartotojų aprūpinimo šiluma inžinerinės infrastruktūros sistema.

V. PLANAVIMO ORGANIZATORIAI, RENGĖJAI IR FINANSAVIMAS

10. Planavimą organizuoja savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės tarnautojas.

11. Planą rengti turi teisę juridiniai asmenys, atestuoti teisės akto [5.18] nustatyta tvarka.

12. Plano rengėjas parenkamas teisės akto [5.8] nustatyta tvarka.

13. Plano rengimas finansuojamas iš savivaldybės biudžeto, šalies ir užsienio paramos fondų bei programų ar kitų teisėtai gautų lėšų.

14. Pirminė Plano parengimo kaina apskaičiuojama vadovaujantis teisės akte [5.19] pateiktomis rekomendacijomis.

VI. PLANAVIMO PROCESAS

15. Planavimo procesą sudaro parengiamasis, Plano rengimo ir privalomųjų procedūrų etapai, nustatyti teisės akte [5.11]:

15.1. parengiamasis etapas:

15.1.1. Planavimo organizatorius kreipiasi į suinteresuotas institucijas dėl Planavimo sąlygų parengimo ir išdavimo pagal teisės akto [5.16] reikalavimus. Planavimo sąlygas išduoda šios institucijos:

15.1.1.1. regioninis aplinkos apsaugos departamentas;

15.1.1.2. visuomenės sveikatos centras;

15.1.1.3. centralizuotai tiekiamos šilumos įmonės;

15.1.1.4. dujų tiekimo įmonė;

15.1.1.5. elektros tinklų įmonė;

15.1.1.6. priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba;

15.1.1.7. kitos suinteresuotos institucijos;

15.1.2. nustatomi Planavimo tikslai ir uždaviniai, parengiama ir patvirtinama Planavimo užduotis, parenkamas Plano rengėjas, sudaroma darbų sutartis, prireikus atliekami tyrimai.

15.2. Plano rengimo etapas:

15.2.1. esamos šilumos ūkio būklės analizė:

15.2.1.1. esamo šilumos poreikio pastatams šildyti ir karštam vandeniui ruošti analizė ir įvertinimas;

15.2.1.2. šilumos ūkio (generavimo šaltinių, vietinio šildymo ir centralizuotų šilumos tiekimo sistemų, atsižvelgiant į esamą apkrovą, šilumos nuostolius trasose ir kitus rodiklius), gamtinių dujų ūkio ir elektros ūkio, susijusių su šilumos gamyba, įvertinimas;

15.2.1.3. aplinkosaugos būklės įvertinimas (foninio oro užterštumo analizė, savivaldybės teritorijoje esančių taršos šaltinių apibūdinimas ir jų specifiška);

15.2.2. perspektyvinis šilumos poreikio įvertinimas, šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros prognozė, aplinkos oro teršalų koncentracijos kitimo prognozė;

15.2.3. pateikiamos išvados dėl būtino atlikti planuojamų šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros objektų (veiklos) poveikio aplinkai vertinimo, jei tai nustatyta teisės akte [5.7];

15.2.4. skaičiavimams parenkamos techninės ir ekonominės prielaidos, naudojantis teisės akto [5.20] priede pateiktu prielaidų katalogu. Naudojamų alternatyvių prielaidų pagrindimas pateikiamas Plano prieduose;

15.2.5. atliekamas savivaldybės teritorijos suskirstymas Zonomis. Zonos ribas nustato planuotojas, įvertindamas techninę galimybę keisti aprūpinimo šiluma būdą vienos Zonos vartotojams, šilumos poreikio parametrus ir kitus požymius. Savivaldybės teritorijos suskirstymo Zonomis pagrindimą planuotojas pateikia Plano prieduose;

15.2.6. projektuojamos teritorijos Plano Zonoje nustatomi sprendiniai, pažymintys esamus ir (ar) galimus šilumos generavimo šaltinius, kuro bei energijos rūšis, centrinio šildymo tinklus, dujų ir elektros tinklus, kitus energijos išteklis vartojančius įrenginius, skirtus šilumos ir karšto vandens gamybai;

15.2.7. vykdomas Plano sprendinių įgyvendinimo pasekmių vertinimas;

15.3. privalomųjų procedūrų etapas – derinimas, viešas svarstymas, tikrinimas valstybinės priežiūros institucijoje, tvirtinimas ir registravimas teritorijų planavimo dokumentų registre. Savivaldybės taryboje tvirtinamas savivaldybės teritorijos aprūpinimo šiluma reglamentas, išdėstytas aiškinamajame rašte, nurodytame 22.1 punkte, ir grafiškai pateiktas brėžinyje.

16. Planavimo procesas pradedamas, savivaldybės tarybai priėmus sprendimą dėl Plano rengimo ar atnaujinimo.

17. Planavimo organizatorius patvirtina Planavimo užduotį, darbų atlikimo grafiką ir įstatymo [5.8] nustatyta tvarka skelbia konkursą Plano rengėjui parinkti, informuodamas apie Planavimo užduotį ir sąlygas.

18. Planavimo organizatorius, sudarydamas sutartį su Plano rengėju, jam pateikia:

18.1. sprendimą rengti Planą;

18.2. Planavimo užduotį;

18.3. Planavimo sąlygas;

18.4. išrašą iš teritorijų planavimo dokumentų registro apie numatomoje planuoti teritorijoje galiojančius ir rengiamus teritorijų planavimo dokumentus;

18.5. planuojamos teritorijos bendrojo plano pagrindinį ir inžinerinių tinklų brėžinius, topografinį ir inžinerinių tinklų planus;

18.6. atliktų mokslinių tyrimų ataskaitas ir studijas šilumos, gamtinių dujų ir elektros ūkyje;

18.7. energetikos įmonių parengtus plėtros ar perspektyvinius planus, susijusius su šilumos ūkiu.

19. Plano rengimo procese dalyvauja suinteresuotos organizacijos, fiziniai ir juridiniai asmenys.

20. Pradėtas rengti Planas registruojamas teritorijų planavimo dokumentų registre teisės aktu [5.9; 5.12; 5.13] nustatyta tvarka.

VII. PLANO TURINYS

21. Planą sudaro sprendiniai, Planavimo procedūrų dokumentai ir jų priedai.

22. Plano sprendiniai:

22.1. aiškinamasis raštas;

22.2. savivaldybės teritorijos ar jos dalies Planas su nustatytu aprūpinimo šiluma reglamentu, pateiktu brėžinyje. Jeigu viename brėžinyje negalima pažymėti visų Plano rengimo etape numatytų sprendinių, rengiami du ar daugiau brėžinių. Brėžiniai sudaromi georeferencinės duomenų bazės pagrindu, jeigu jos nėra – naujausių topografinių žemėlapių pagrindu M 1:10 000 ar M 1:5 000 ar kitu masteliu pagal Planavimo organizatoriaus ir rengėjo tarpusavio susitarimą. Brėžinių spalviniai ir grafiniai žymėjimai turi atitikti teisės akte [5.17] nustatytus reikalavimus.

23. Planavimo procedūrų dokumentai:

23.1. savivaldybės tarybos sprendimas dėl Plano rengimo, Planavimo sąlygos;

23.2. derinimo ir pritarimo dokumentai;

23.3. viešojo svarstymo ataskaita;

23.4. valstybinės priežiūros institucijos patikrinimo aktas;

23.5. sprendinių pasekmių ekonominė ir aplinkosaugos vertinimo ataskaita.

24. Priedai: inžinerinės infrastruktūros sistemų ir jų dalių schemas, skaičiavimai, prielaidos, duomenys, reikalingi Plano sprendiniams gauti.

VIII. PLANO DERINIMAS, VIEŠAS SVARSTYMAS, TIKRINIMAS IR TVIRTINIMAS

25. Plano projekto sprendinių derinimo procedūrą kartu su Plano rengėju atlieka Planavimo organizatorius arba jo įgaliotas asmuo.

26. Plano projekto sprendiniai derinami su visomis Planavimo sąlygas išdavusiomis institucijomis, nurodytomis šių taisyklių 15.1.1 punkte, ir Planavimo užduotyje nurodytomis institucijomis.

27. Plano projekto sprendiniai turi neprieštarauti kitiems galiojantiems teritorijų planavimo dokumentams, registruotiems teritorijų planavimo registre.

28. Plano projekto sprendiniai turi būti viešai apsvarstyti. Viešą svarstymą organizuoja Planavimo organizatorius teisės akto [5.14] nustatyta tvarka.

29. Parengtą, suderintą ir viešai apsvaistytą nustatyta tvarka Plano projektą Planavimo organizatoriaus teikimu patikrina apskrities viršininko administracija teisės aktų [5.1; 5.15] nustatyta tvarka. Patikrinimo rezultatai įforminami patikrinimo aktu.

30. Nustatyta tvarka suderintas, viešai apsvaistytas ir patikrintas Plano projektas yra teikiamas tvirtinti savivaldybės tarybai ar jos pavedimu savivaldybės administracijos direktoriui.

31. Ginčai, kilę dėl Plano derinimo, nagrinėjami priežiūros institucijoje teisės akto [5.15] nustatyta tvarka.

IX. PLANO REGISTRAVIMAS IR GALIOJIMAS

32. Patvirtintas Planas registruojamas teritorijų planavimo dokumentų registre teisės aktų [5.9; 5.12; 5.13] nustatyta tvarka. Plano duomenys pateikiami savivaldybės teritorijų planavimo duomenų banko tvarkytojui nustatyta tvarka. Dokumentai pateikiami teritorijų planavimo dokumentų registro tvarkytojams registruoti ne vėliau kaip per 15 dienų nuo jų patvirtinimo.

33. Lietuvos Respublikos fiziniai ir juridiniai asmenys turi teisę susipažinti su šiais dokumentais registrą tvarkančioje institucijoje ir gauti kopiją už nustatytą valstybės rinkliavą.

34. Plano sprendiniuose numatyti reikalavimai privalomi naujai projektuojamoms, rekonstruojamoms, renovuojamoms vartotojų aprūpinimo šiluma sistemoms ir keičiant aprūpinimo šiluma būdą.

35. Plano galiojimas neterminuotas ir gali būti keičiamas Teritorijų planavimo įstatymo ir šių Taisyklių nustatyta tvarka. Plano keitimai tvirtinami, kai jie suderinti, viešai apsvaistyti ir patikrinti šių Taisyklių nustatyta tvarka.

36. Planas peržiūrimas ir prireikus atnaujinamas atsižvelgiant į šilumos gamybos, perdavimo technologijų raidą, aplinkos užterštumo pokyčius ir kitus šilumos ūkiui bei aplinkosaugai svarbius veiksnius, bet ne rečiau kaip kas 5 metai. Kiti veiksniai, kuriais remiantis Planas gali būti atnaujinamas:

36.1. pasikeitus savivaldybės bendrajam planui;

36.2. patikslinus Plane naudotus duomenis, jeigu šie duomenys galėjo turėti įtakos svarbiems šilumos ūkio pertvarkymo veiksams;

36.3. pakeitus strategines valstybės nuostatas energijos tiekimo saugumo, kuro diversifikacijos ar kitose srityse;

36.4. išaugus šilumos poreikiui, kai jo negali tenkinti esami šilumos generavimo pajėgumai.

37. Plano papildymas (keitimas) gali būti atliekamas daliai savivaldybės teritorijos. Plano atnaujinimo organizatorius tai numato Planavimo užduotyje ir sąlygose.

38. Papildant (keičiant) Planą vykdomos tos pačios derinimo, viešo svarstymo, tikrinimo ir tvirtinimo procedūros, kaip ir rengiant Planą.